

መዋጽኦ ካብ ዕንኪላሎ መንገዲ

ጌይ ክፋል

ዘይዘራእኩም ኣይዕጸድን ኢዩ። እዚ ናይ ሎሚ ናይ ተቋሙም ምስልና ውጺኢት ዝሓለፈ ስራሓትና ኢዩ። እቲ ኣዝዩ ዘሰክፍ ከኣ ተመኩሮ ክደጋገም ክትርኢ እንከሎኻ ኢዩ። ሎሚ ኣብ መንጃሰያትና'ውን ከይተረፈ፣ ሓድሽ ውደባ መስሪቶም ንጽባሒቱ ክፈናጩሉ ምርኣይና ዘገርም ኣይኮነን። ዲሞክራሲያን ዲሞክራሲያዊ ትካላትን፡ ቅዋምን ቅዋምነትን ስለዝተላዕለ ጥራይ ዋሕስ ክኸውን ከምዘይክእል ውድባዊ ጉባኤ ናይ ህ.ግ.ሓ.ኤ. ናይ 1987 ኣመስኪሩም ኢዩ። ውድባትናን ሰልፍታትናንከ ካብዚ ተማሂረን፡ ኣብ ውሽጢ ውደባታተን ነዚ ትካላትዚ ኣብ ባይታ ይሰርሓሉ'ድዩን ዝብል ሕቶ ብዓይንና ዝረኣ ዘሎ ስለዝኾነ መልሲ ንጽባሎ ኣይኮነን። ዝተፈላለዩ ዓለሙ-ርእይቶን ምርኩስ ዝገበረ ምፍልላይ ባህርያዊ ኢዩ። እንተኾነ ግን ብጉዳይ ህላዌ ሃገርን ህዝብን ቀዳምነት ዘይሰርዕ፣ ናይ ዓለሙ-ርእይቶ ፍልልይ ምርኩስ ዘይገበረ ፍልልያት ጥዕና ኣለዎ ክበሃል ዝከኣል ኣይኮነን።

ንድሕነት ህዝብን ሃገርን ዘቐድም፡ ንመላእ ደንበ ተቋሙም ዝገዝእ ናይ ሓባር ቻርተር ዘይምስራሕ እንታይ'ዩ መኻንያት ክወሃብ ዝከኣል? ዋላ'ውን ናይ ዓለሙ-ርእይቶ ፍልልይ እንተዝህሉ፡ ምእንቲ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ዘሰማምዕ ሓባር ረጃሒ የለን'ዲዩ? ብዛዕባ ናይ ጽባሕ ኤርትራ፡ ውድባትን ሰልፍታትን ፍልልይ እንተሃለወንከ ሓፋሽ ህዝብና ግደ የብሉን'ድዩ? ብኸምዚ ኣወዳድባን ኣተሃላልዎን ናይ ውድባትና ጽባሕ ኣብ ውሽጢ ሃገር ኣቲና እንታይ ዓይነት ጽልዎ ኢና ክንገብር? ሓፋሽ ህዝብና ኣብ ደገ ንዘለዎ ውድባትን ሰልፍታትን ብኸመይ ይርእየን? እዝን ከምዚ ዝኣመሰለ ሕቶታትን ግቡእ ምላሽ ከይሃብከ ዝግበር ቃልሲ ትርጉም ከምዘይብሉ ናይ ትማሊ ተመኩሮና ስለዝኾነ፡ ሎሚ እኹል ጊዜ ኪ እንተዘይብልና ዝወሰደ ይውሰድ ምላሽ ክርከብ ዘለዎ ናይ ቀዳማይ ቀዳምነት ኢዩ።

ሎሚ እዚ ኣቲናዮ ዘሎና ናይ ደለይቲ ፍትሒ ናይ ሕንፍሽፍሽ ኣተሃላልዎ፡ ብቐዳምነት ዝሕተታ እተን ተወዳብን ክሰርሓ ዝጸንሓ ውድባትን ሰልፍታትን ወይ ማሕበራትን ኢዩን እንተተባህላ ካብ ምቕባሉ ሓሊፍከ ነብሰ-ምክልኻል ምግባር ነቲ ጉዳይ ምትሕልላሽ ጥራይ ኢዩ ክኸውን ዝኽእል። ሎሚ ውድባት ወይ ሰልፍታት ተዘሪብንን ጸዊዐንን ከስምዓ ዘይምኽኣለን ናይቲ ዝበዝሐ ክፋል ሕብረተ-ሰብ ኣብ ውደባ ዘየለ ጥራይ ዘይኮነስ ናይ ኣባላተን ከይተረፈ እምነት ስለዝገደለ ጥራይ ምኪኑ ርዱእ ክኸውን ይግባእ። እቲ ናይ ሓባር ጽላል ዘይምስራሕ ጥራይ ከይኣክል ከኣ ዓይነት ኣወዳድባ ይኹን ፖለቲካዊ ትሕዝቶ ንብሰላምን ብሓባርን ምንባር ዘተባብዕን መንገዲ ዘትሕዝን ኣብ ክንዲ ዝኸውን፡ ኣብ ገለ-ገለ ምናዳ፡ ንኣንጻር ዝዕድም ኢዩ። ምዕሩይ ፖለቲካ ዝገደሎ ናይ ዓመታት ኣሰራርሓ ዝወለደ፡ ሎሚ ብውልቀ ሰባትን እኩማትን ንዝሓለፈ ጌጋታት ተመኩሮ ወሲድካ ኣብ ክንዲ ምእራም፡ ትሕቲ ሃገራዊ ዝኾነ ውደባታት ንኸሰርሑ ብቐልዕ ክጓዩ ክትርኢ እንከሎኻ ክሰብ ክንደይ ንታሕቲ ነንቆልቁል ከምዘሎና ዘመላኻኻት ተርእዮ ኢዩ። ብቐዳምነት እትምራሕ ሃገር ከምዝሓዘና በብኣውራጃኻይ በብወገንካ ምጥርናፍ ተወሳኺ ሞዴል ናብቲ ዝኣረገ ክልቀቦ ምርኣይ መሊሱ ዘስደምም ኢዩ።

ካብዚ ሕንፍሽፍሽ እዚ ዳግማይ ንኸንወጽእ ናይ ኣንበሳ ግደ ክጸወታ ዘለወን እዝን ዘለዎ ውድባት ኢዩን። ዋላኪ ዝሓለፈ ተመኩሮ ዘተባብዕ እንተዘይኮነ፡ በዚ ሓደ ሸነኽ ካብ ዘይተወደበ ዝተወደበ ስለዝሓይሽ በቲ ካልእ ሸነኽ ከኣ እቲ ክሰብ ሕጂ ዝኸፈላሉ መስዋእቲ ንራህዎ ህዝብን ሃገርን ግብራዊ ንኸኸውን ግዴታ ስለዘለወን ኢዩ። እንተኾነ ግዳ ከምቲ ልዒሉ ዝተጠቐሰ ዝሓለፈ ዓመታት ዝባኸነ ወርቃዊ ጊዜን ዝገደፎ ናይ እምነት ምጉዳል በሰላን ብቐሊሉ ክሓዊ ስለዘይክእል፡ እዝን ዘለዎ ውድባትን ሰልፍታትን ኣብ

ባይታ ምስዘሎ ናይቲ ዝሰፍሐ ደላይ ለውጢ ጠለባት ክሳብ ድረስ ብዝተሰፈረ ጉድለታት ክእመናን ይግባእ። ውድባትን ሰልፍታትን ዝዓበዩ ግደ ክጻወታ ኣለዉን ክበሃል እንከሎ፡ ዝዓበዩ ጥርናፊ ንምስራሕ ዘሎካ ጥርናፊ ክዕቀብ ስለዘሎዎ ደኣምበር፡ ብቐንዱ እቲ ሕጂ ዘሎ ውድባታትን ሰልፍታትን ንናይ ጽባሕ ሃገር ንምምራሕ ዝወዳደር ሓይልታት ስለዝኾነ ከምዘለዎ ክቕጽል ማለት ኣይኮነን። እቲ ናይ ጽባሕ መደባተን ተቐማጢ ክጸንሕ እዚ ናይ እዋኑ ጠለባት ግን ውድባት ወይ ሰልፍታት ወይ'ውን ኣብ ውድብ ዘየሎ ዘይፈላላ ናይ ሓባር ዕላማ ሃገርን ህዝብን ምድሓን ስለዝኾነ፡ ኩሉ ተቐማጢ ዓዲ ወይ ከተማ ኣብ ዝቐመጡ ባይቶ ክሰርሕ ንኣባላተን፡ ኣባላት ባይቶ ከተማ ክኾኑ ዝለዓለ ጎስጓስ ምስዝገብራ ጥራይ ኢዩ። እዞን ዘለዎ ውድባት ነቲ ናይ ጽባሕ ዕዮኣን ኣወንዚፈን፡ እጅጊኤን ሰብሲብን ኣብ ናይ ከተማታተን ባይቶ ኣትዮን ዝሰርሐሉ ስራሓት ኣብ ራህዎ ንምብጻሕ የቀላጥፍ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ንድሕሪ ጽባሕውን እንተኾነ ኣየናይ ውድብ ወይ ሰልፊ ኢዩ ንሃገር ዝጠቅም ህዝቢ ንክፈልጠን ዘኽእል ናይ ጽባሕ ወፍሪ'ውን (investment) ኢዩ። ስለዚ እንበኣር ነቲ ንዓመታት ዝጎደለ ሕድሕዳዊ ምትእምማን በዚ ኣገባብዚ ሓቢርና ምስእንሰርሕ ክንፍውሶ ከምንኽእል ዘጠራጥር ኣይኮነን።

ሎሚ ንዘሎና ምስሊ እንተዘይ የዐሪና ጽባሕ ራህዎ ምስተረኽበ ዝተረፈ ሓፋሽ ህዝብና ምስልና ንክሕዝ ጽልዎታትና ቀሊል ከምዘይኮነ ክንግንዘበ ይግባእ።

ጥምር ቃልሲ ደለይቲ ለውጢ
ምእንቲ ድሕነት ህዝብናን ሃገርናን

ባይረ ሰረቕ
07.03.19